

בחינת גמר – נוער קיץ תשע"ד מחנכות-מטפלות בפעוטות במעונות יום

שאלון מס' 9023
מערכת 3007 (1)
מסלול תעשייתי (55, 56)

הנחיות לנבחנת,

קראי בעיון את ההנחיות לפני שתשיבי על השאלות.
בשאלון שלפניך 50 שאלות רב-ברירה. עליך לענות על **כולן** (לכל שאלה – 2 נקודות).
סמני את תשובותיך בדף התשובות בלבד.
אין לסמן דבר על גבי השאלון עצמו.

הוראות מיוחדות:

1. ודאי כי הודבקה המדבקה המתאימה על השאלון.
2. בתום הבחינה מסרי את השאלון ואת דף התשובות למשגיח/ה.

לרשותך: שלוש שעות

בהצלחה!

© כל הזכויות שמורות למדינת ישראל
אין להעתיק, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט
בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר שום חלק משאלון זה.
לא ייעשה בו שימוש מסחרי ופרסומי מכל סוג שהוא ללא רשות בכתב
מאת מנהל מחלקת הבחינות של משרד הכלכלה.

עני על כל השאלות 1-50 (לכל שאלה – 2 נקודות).

1. כיצד מתפתח האמון של התינוק בעצמו ובמטפלו?
 - א. האמון מתפתח באופן טבעי כשנולד התינוק.
 - ב. מספיק למלא את צרכיו הפיזיים של התינוק כדי לפתח את האמון.
 - ג. מספיק למלא את צרכיו הרגשיים של התינוק כדי לפתח את האמון.
 - ד. יש למלא את כל צרכיו של התינוק כדי לפתח את האמון.
2. באיזה שלב בהתפתחות השפה נמצא פעוט לקראת גיל שנתיים?
 - א. בשלב המלמול.
 - ב. בשלב המילים הבודדות.
 - ג. בשלב שתי המילים.
 - ד. בשלב המשפט.
3. מה פירוש השלב הסנסו-מוטורי לפי תורתו של **פיאז'ה**?
 - א. השלב הקדם-מושגי.
 - ב. השלב המוחשי.
 - ג. השלב המושגי.
 - ד. השלב החושי-תנועתי.
4. לפי תורתו של **פריד**, תינוק בשנת החיים הראשונה מכניס כל דבר לפה. איך נקרא שלב זה?
 - א. השלב האוראלי.
 - ב. השלב הפאלי.
 - ג. השלב האנאלי.
 - ד. השלב הלטנטי.
5. לפי תורת **אריקסון**, לשם מה חשוב לגשת אל תינוק בוכה?
 - א. כדי לפנק אותו.
 - ב. כדי ללמד אותו לא לבכות.
 - ג. כדי לבנות את אמונו בסביבה.
 - ד. כדי שלהורים תהיה מנוחה.

6. מהו סוג המשחק הראשון בגיל הרך?

- א. משחק דרמטי.
- ב. משחק לפי חוקים.
- ג. משחק תפקודי.
- ד. משחק קונסטרוקטיבי.

7. למשחק בקוביות יש שלבים. מהו סדר השלבים?

- א. חקירה, סגירת שטחים, בניית גשרים, בנייה לגובה ולרוחב.
- ב. חקירה, בנייה לגובה ולרוחב, בניית גשרים, סגירת שטחים.
- ג. חקירה, בניית גשרים, בנייה לגובה ולרוחב, סגירת שטחים.
- ד. חקירה, סגירת שטחים, בנייה לגובה ולרוחב, בניית גשרים.

8. מחנכת-מטפלת רוצה להעשיר את שפתם של התינוקות. מה עליה לעשות?

- א. לבנות אמון על-ידי קשב לדיבור.
- ב. לבנות סביבה חינוכית המאפשרת דיבור.
- ג. להקשיב לתינוק ולדבר בשפה תקנית.
- ד. להקשיב לתינוק ולדבר בשפה שלו.

9. מה נכון לגבי "צעצוע פשוט"?

- א. מעודד משחק לפי חוקים.
- ב. מחייב הדרכה.
- ג. מתאפשר רק בין שני פעוטות.
- ד. מעודד מגוון גדול של פעולות.

10. לפניך שיר שכתבה פניה ברגשטיין:

"יש לי קוביות קטנות,
טוב מהן הכול לבנות,
גם קטר וגם קרון,
אונייה ואווירון".

איזה סוג משחק מתאר השיר?

- א. משחק תפקידים.
- ב. משחק דמיוני.
- ג. משחק לפי חוקים.
- ד. משחק סוציו-דרמטי.

- 11. מדוע מגישים לתינוקות תיבות פעילות?**
- א. כי הן מכילות חומרי יצירה.
 - ב. כי הן מכילות משחקי קופסה.
 - ג. כי הן מכילות חפצים מחיי היום יום.
 - ד. כי הן מכילות צעצועים קנויים.
- 12. מה תורמת הפעילות של מילוי וריקון דלי להתפתחות הפעוט?**
- א. הפעולה מאפשרת משחק משותף.
 - ב. הפעולה מפתחת את הקשר עין-יד.
 - ג. הפעולה מפתחת את המערכת החיסונית.
 - ד. הפעולה מסייעת בבניית אוצר מילים.
- 13. מדוע מציעים לפעוטות דפי ציור גדולים?**
- א. כדי ללמוד לא לצאת מגבולות הדף.
 - ב. כדי לרכוש מושגי מרחב.
 - ג. כדי להפעיל את הזרוע, כיוון שהפעוט משרבט בתנועות קטנות.
 - ד. כדי להפעיל את הזרוע, כיוון שהפעוט משרבט בתנועות גדולות.
- 14. איזה חומר עבודה, מבין הבאים, תבחרי כדי לחזק את שרירי כף היד של פעוטות?**
- א. בצק.
 - ב. קצף גילוח.
 - ג. צבעי שמן.
 - ד. צבעי גואש.
- 15. לאיזו קבוצת גיל לא נציע פעילות בפאזל (תצרף)?**
- א. בסביבות שנה עד שנה וחצי.
 - ב. בסביבות שנה וחצי עד שנתיים.
 - ג. בסביבות גיל לידה עד שמונה חודשים.
 - ד. בסביבות שנתיים וחצי עד שלוש.

16. כיצד תתכנני את השלב הראשון של הצביעה בגואש מבחינת המיקום ומשטח הצביעה?

- א. על שולחן, עם דף פוליו רגיל ודק.
- ב. על שולחן, עם דף פוליו כפול ועבה.
- ג. על הקיר, עם דף פוליו רגיל ודק.
- ד. על הקיר, עם דף פוליו כפול ועבה.

17. בכיתת הפעוטות דנה ורן מסרבים להדביק גם אחרי שהוזמנו כמה פעמים לשולחן ההדבקה. הם מתבוננים בחבריהם ולא עושים דבר. מה המחנכת-מטפלת צריכה לעשות?

- א. לוותר, שלא ידביקו בכלל.
- ב. להכריח אותם להדביק.
- ג. לשכנע אותם להדביק.
- ד. להניח להם להחליט מתי להדביק.

18. מהי התרומה החשובה ביותר לפעוט בהתנסות בצבעי אצבעות?

- א. התפתחות חושית-תנועתית.
- ב. התפתחות חברתית-תרבותית.
- ג. העשרת הידע.
- ד. העשרת השפה.

19. לפניך שיר שכתבה מיריק שניר:

"גדולה אני –

אני גדולה,

במדרגות עולה, עולה.

אחת שתיים שלוש ארבע.

לבד,

בלי יד,

תודה רבה" (מיריק שניר, "קטני קטנים", הוצאת הקיבוץ המאוחד).

איזה צורך רגשי השיר מבטא?

- א. הצורך בעצמאות.
- ב. הצורך להיות שמח.
- ג. הצורך לשיר שירים.
- ד. הצורך לשחק.

- 20.** מה התרומה העיקרית של "שירי משחק אצבעות"?
- הפעוטות לומדים להתבונן.
 - הפעילות מפתחת את חוש המישוש.
 - הפעילות מסייעת להתפתחות האישית.
 - הפעוטות לומדים לקשר בין תוכן השיר לתנועה.
- 21.** איזה טקסט מתאים לפעוטות בני שנה?
- סיפור בחרוזים.
 - סיפור ללא חריזה.
 - שיר קצר עם נושא אחד.
 - שיר קצר עם שני נושאים.
- 22.** מדוע חשוב להקריא לפעוטות סיפור בנעימת קול מגוונת?
- כי זה מסייע לזכירת הסיפור.
 - כי זה תורם לפיתוח חוש השמיעה.
 - כי זה תורם להעלאת הקשב והסקרנות.
 - כי זה מסייע לפיתוח הקשר הרגשי בין המבוגר לפעוט.
- 23.** מדוע הספר הראשון שמראים לתינוקות הוא ספר תמונות?
- כי כך ניתן לחבב ספרים על תינוקות.
 - כי הוא יעזור לפתח את הראייה בתינוקות.
 - כי הוא מתאים גם לתינוקות של עולים חדשים.
 - כי כך התינוקות יכירו חפצים חדשים.
- 24.** במה יש להפעיל את הפעוטות בכיתת הפעוטות (בני שנתיים-שלוש) כדי לפתח את המוטוריקה העדינה שלהם?
- בריתמוזיקה.
 - במשחקי חצר.
 - במשחקי השחלה ובנייה.
 - בהתעמלות תחרותית.

25. כיצד צריך ללמד את הפעוטות בכיתת הפעוטות לזהות צלילים של כלי נגינה מוכרים?

- א. לתת להם למשש כל כלי נגינה בנפרד בעיניים עצומות.
- ב. להשמיע כל כלי נגינה בנפרד בעיניים עצומות.
- ג. להתעמל לצליל כל כלי נגינה בנפרד בעיניים פקוחות.
- ד. לרקוד לצלילי כל כלי נגינה בנפרד בעיניים פקוחות.

26. בכיתת הפעוטות התבקשו חמישה לרוץ מסביב לקוביות חלולות בלי להזיז אותן. מה מטרת הפעילות?

- א. ללמוד לרוץ בלי לפגוע בחבר.
- ב. ללמוד לרוץ בלי ליפול.
- ג. לשכלל את הקואורדינציה.
- ד. לשפר את הראייה.

27. בכיתת גמולים חילקה המורה לתנועה מטפחות צבעוניות. הפעוטות יושבים וצריכים להניע את המטפחות לכיוונים שונים בהתאם להוראות. מה תרומתה של פעילות זו להתפתחות הפעוטות?

- א. חיזוק שרירי הזרועות והכתפיים.
- ב. חיזוק שרירי האגן והרגליים.
- ג. הכרת צבעים.
- ד. פיתוח עצמאות.

28. כיצד רצוי להכניס חג לכיתת המעון?

- א. לספר את הסיפור ההיסטורי.
- ב. שבועיים לפני החג לדבר עליו.
- ג. יום לפני החג להציע את סמלי החג ומאכליו.
- ד. להקרין סרט על החג.

29. כיצד נחגוג את החגים בכיתת התינוקות?

- א. נקשט ונשיר בהתאם לסימני החג.
- ב. נספר את מנהגי החג.
- ג. נדבר על אביזרי החג ונמחיש אותם.
- ד. נספר את הסיפור ההיסטורי הקשור לחג.

30. כיצד רוכש הפעוט את "קביעות האובייקט"?
א. במשחק בכדור.
ב. בחיקוי המבוגר.
ג. במשחקי קוקו.
ד. בחיקוי חברים.
31. מה יסייע לפעוט ללמוד שיר בעל-פה?
א. חקר ויצירה.
ב. השמעה חוזרת.
ג. חיקוי של מבוגר.
ד. התנסות תנועתית.
32. באיזו דרך לומדים פעוטות מושגי גודל (גדול-קטן)?
א. בעזרת שאלות המחנכת-מטפלת.
ב. על-ידי חיקוי.
ג. על-ידי ניסוי וטעייה.
ד. בעזרת צפייה בטלוויזיה.
33. כיצד תורמת חשיפה למגוון של גירויים בגיל הרך ללמידת הפעוט?
א. היא מאפשרת עידון רגשות.
ב. היא דוחפת לשיתוף פעולה.
ג. היא מעודדת התמדה.
ד. היא מציבה אתגרים.
34. איזו דרך מבין הבאות היא התורמת ביותר להתפתחות הפעוט?
א. שיתוף ההורים.
ב. חיזוק חיובי.
ג. שיתוף המפקחת.
ד. לימוד חוקים.
35. מה הסיבה העיקרית לעבודה בקבוצות קטנות עם פעוטות?
א. מתן הרגשת שייכות.
ב. השקטה של הפעוטות.
ג. יצירת עניין בפעילות.
ד. סיוע ללמידה משמעותית.

36. לשם מה חשוב להפריד בין פינות שקטות לפינות רועשות?
- א. כדי לעודד עצמאות.
 - ב. כדי לאפשר ריכוז במשחק.
 - ג. כדי לפתח קשרים חברתיים.
 - ד. כדי לעודד פעילות מוטורית.
37. בכיתת הבוגרים הגישה המחנכת-מטפלת סלסלת צבעים אחת לקבוצה של ארבעה. מה התכוונה המטפלת ללמד?
- א. לפתח הכרת צבעים.
 - ב. לפתח את היצירתיות.
 - ג. לפתח יכולת חיקוי.
 - ד. להתחלק עם חבר.
38. איזה הרגל יכולה המחנכת-מטפלת להקנות לפעוטות בשעת ריב ליד המגלשה "מי יעלה ראשון"?
- א. לעמוד על שלהם.
 - ב. לעמוד בתור.
 - ג. לעמוד בצד.
 - ד. לעמוד בתור רק כשאין ילדים.
39. כיצד רצוי לתכנן את פינות המשחק לגיל הרך כך שיעודדו עצמאות?
- א. ליצור רצף בין כל פינות המשחק.
 - ב. לאפשר נגישות רק לפינות הרועשות.
 - ג. לאפשר נגישות טובה לכל פינות המשחק.
 - ד. ליצור הפרדה בין פינות שקטות לפינות פעילות.
40. מדוע חשוב להציב מראָה לפעוטות?
- א. כי היא תורמת להתפתחות יכולת המשחק.
 - ב. כי היא תורמת לחיזוק הביטחון הרגשי.
 - ג. כי היא תורמת להתפתחות השפה.
 - ד. כי היא תורמת לחיזוק קשרים חברתיים.

- 41. מדוע חשוב להנהיג סדר יום קבוע של המחנכות-מטפלות?**
- א. כי זה מגביר את אמון ההורים במחנכות-מטפלות.
 - ב. כי זה מגביר את אמון ההנהלה בצוות.
 - ג. כי זה מסייע לתקשורת בין המחנכות-מטפלות לפעוטות.
 - ד. כי זה מסייע להתארגנות יעילה בפעוטון.
- 42. מדוע חשוב להנהיג ארוחות בשעות קבועות?**
- א. כי זה נותן הרגשת עקביות לפעוטות.
 - ב. כי זה מסייע להקפדה על תזונה עם כל אבות המזון.
 - ג. כי זה מסייע למטפלות לנוח לקראת הארוחה.
 - ד. כי זה מסייע בהקניית אכילה עצמאית לפעוטות.
- 43. המנהלת פנתה אליך בבקשת עזרה לכיתה שאינה הכיתה שלך. כיצד תנהגי?**
- א. תבקשי להשתחרר, כיוון שגם אתמול עזרת שם.
 - ב. תבקשי מחברתך שתחליף אותך, כיוון שלא נוח לך לסרב.
 - ג. תסכימי, כיוון שלא מסרבים למנהלת.
 - ד. תסכימי, כיוון שחשוב לשתף פעולה.
- 44. אחד הפעוטות נרדם בעת הארוחה. כיצד תנהגי?**
- א. תחכי שיתעורר בעצמו.
 - ב. תעירי אותו כדי שימשיך לאכול.
 - ג. תשכיבי אותו במיטה ותשמרי לו את האוכל.
 - ד. תשכיבי אותו במיטה ותודיעי להורים שלא אכל.
- 45. מה המטרה העיקרית של אספות ההורים במהלך שנת הלימודים?**
- א. לחזק את הקשר בין ההורים.
 - ב. להעביר להורים אינפורמציה.
 - ג. להכיר את המעון.
 - ד. ליצור מפגש חברתי מהנה.

46. הורים התלוננו שהבגדים של בנם לא הוחלפו מהבוקר. כיצד תנהגי?

- א. תסבירי שהיה חוסר בכוח אדם במעון.
- ב. תסבירי שזה עלול לקרות לפעמים.
- ג. תפני את ההורים למנהלת המעון.
- ד. תתנצלי ותבטיחי להקפיד בעתיד.

47. היכן יש לאחסן את חומרי הניקוי במעון?

- א. במקום נמוך בכיתת המעון.
- ב. במקום שהמחנכת-מטפלת תוכל לראות אם הפעוטות ניגשים אליהם.
- ג. בשירותי הפעוטות.
- ד. במקום שלא בהישג ידם של הפעוטות.

48. למי על המחנכות-מטפלות להודיע כשפעוטות רבים חולים באדמת?

- א. למפקחת על הארגון שאליו המעון משתייך.
- ב. לאגף התברואה ולאגף החינוך בעירייה.
- ג. למנהלת המעון ולהורים.
- ד. למפקחת על הגיל הרך במשרד הכלכלה.

49. מה המקום הבטוח ביותר במעון שבו המחנכות-מטפלות יכולות לשתות בו קפה?

- א. החצר.
- ב. המטבח.
- ג. כיתת הלימוד.
- ד. חדר המנוחה.

50. מדוע אין לתת מסכות לפעוטות בגילאי שנה-שנה וחצי?

- א. כי הם יתקשו לנוע במרחב.
- ב. כי זה יגרום לאגוצנטריות.
- ג. כי זה יפגע בדימוי העצמי שלהם.
- ד. כי זה יגרום לפחד נטישה.

בהצלחה!